

6^ο Κριτήριο Αξιολόγησης

Θεματική Ενότητα: Ανθρώπινα δικαιώματα

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Ανθρώπινα δικαιώματα, απάνθρωπες παραβιάσεις

1 Η οικουμενική διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απετέλεσε την απάντηση της παγκόσμιας κοινότητας στον παραλογισμό του πολέμου, αλλά και την κρατική βία. Όμως, τα ερωτήματα σε σχέση με το τι είναι και το πώς εφαρμόζονται σήμερα τα ανθρώπινα δικαιώματα παραμένουν στην ημερήσια διάταξη. Μετά την 11^η Σεπτεμβρίου, είμαστε όλοι μάρτυρες μιας μεγάλης **μεταστροφής**. Πρώτη φορά σε τόσο μεγάλη έκταση και με τέτοια ένταση δύο σημαντικότερα αγαθά, η ασφάλεια και η ελευθερία, συγκρούονται στη διεθνή αρένα, **συνθλίβοντας** ανάμεσά τους τα ανθρώπινα δικαιώματα...

2 Είναι γεγονός ότι η ευρωπαϊκή αντιτρομοκρατική νομοθεσία, πιεζόμενη από τις ΗΠΑ, ωθεί διαρκώς τα κράτη-μέλη στην υιοθέτηση μέτρων που ενισχύουν την αστυνομική καταστολή σε βάρος πάγια κατοχυρωμένων δικαιωμάτων και δικονομικών εγγυήσεων. Τα προσωπικά δεδομένα περνούν σε δεύτερη μοίρα και η παρακολούθηση μέσα από κάμερες καταργεί την ιδιωτική ζωή. Την ίδια στιγμή, σημαντικά δικαιώματα του κατηγορουμένου, όπως η απαγόρευση κράτησης χωρίς δικαστική εγγύηση, αμφισβητούνται από όλο και περισσότερες νομοθεσίες, ενώ δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στην ενοχοποίηση **«υπόπτων»** μέσω ανώνυμων πληροφοριών και **«αόρατων»** μαρτύρων....

3 Το άλλο μεγάλο πρόβλημα της εποχής μας προκύπτει από την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης. Για τον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών στήνεται ήδη ένα **πολυδάπανο** σύστημα αστυνομικής επιτήρησης και ηλεκτρονικής καταγραφής σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Σε συνδυασμό με τα διαβατήρια και τις ταυτότητες που προωθούνται, ολοκληρώνεται το **«ηλεκτρονικό φακέλωμα»** του συνόλου του πληθυσμού. Την ίδια στιγμή, **φειδωλές** αποδεικνύονται οι πολιτικές ένταξης των μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες...

4 Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι, λοιπόν, «υπό διωγμόν». **Εναπόκειται** στη συνειδητοποίηση και δραστηριοποίηση όλων μας, αλλά κυρίως στο ήθος και τη βούληση της πολιτικής και νομικής ηγεσίας, η αποκατάσταση και η διασφάλισή τους σ' έναν μελλοντικό κόσμο ελευθερίας, ισότητας και ανθρωπιάς.

Χρήστος Ζέρβας, Άρθρο από τον Τύπο

ΘΕΜΑ Α' - Ανάγνωση και κατανόηση του κειμένου**1η δραστηριότητα**

Παρουσιάστε περιληπτικά στην τάξη σας το περιεχόμενο των τριών πρώτων παραγράφων του κειμένου. (70 περίπου λέξεις) **(Μονάδες 15)**

ΘΕΜΑ Β' - Προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου**2η δραστηριότητα**

Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *Μεταστροφής, συνθλίβοντας, πολυδάπανο, φειδωλές, εναπόκειται.* **(Μονάδες 5)**

3η δραστηριότητα

Να εντοπίσετε τη συλλογιστική πορεία της τρίτης παραγράφου (*Το άλλο μεγάλο πρόβλημα... ευρωπαϊκές κοινωνίες*). **(Μονάδες 5)**

4η δραστηριότητα

Να δικαιολογήσετε τη χρήση εισαγωγικών στις φράσεις: «υπόπτων», «αόρατων» μαρτύρων, το «ηλεκτρονικό φακέλωμα» **(Μονάδες 5)**

ΘΕΜΑ Γ' - Ερμηνεία και παραγωγή λόγου

Σε μια ομιλία που εκφωνείται στη Σύνοδο Κορυφής Νέων της Ευρώπης καλείσαι να αναφερθείς στους λόγους για τους οποίους τα Ανθρώπινα δικαιώματα δεν γίνονται παντού σεβαστά σήμερα (200 -250 λέξεις). **(Μονάδες 5)**

Β. Λογοτεχνικό κείμενο**Τάκης Σινόπουλος: «Ο καιόμενος»**

Το φαινόμενο της αυτοπυρπόλησης αποτέλεσε στην εποχή μας την έσχατη μορφή προσωπικής διαμαρτυρίας των διαφόρων απελπισμένων ιδεολόγων. Το ποίημα ανήκει στη συλλογή Μεταίχιμο Β' (1957).

Για τον «Καιόμενος» είπε ο ποιητής σε κάποια συνέντευξή του: «Κανείς δεν γίνεται ποιητής χωρίς να πληρώσει προσωπικά. Αυτό να το ξέρετε. Προπαντός μέσα στο δικό μας το χώρο, στην Ελλάδα, που δεν είναι πια δικός μας. Κάποτε στα 1957,

έγινα προφήτης γράφοντας τον «Καιόμενος». Ύστερα ήρθαν οι αυτοπυρπολήσεις των βουδιστών καλόγερων στο Βιετνάμ, ύστερα του Πάλαντς στη Τσεχοσλοβακία και του Γεωργάκη στη Γένοβα».

«Κοιτάχτε! μπήκε στη φωτιά! είπε ένας απ' το πλήθος.

Γυρίσαμε τα μάτια γρήγορα. Ήταν

στ' αλήθεια αυτός που απόστρεψε το πρόσωπο, όταν του μιλήσαμε. Και τώρα καίγεται. Μα δε φωνάζει βοήθεια.

Διστάζω. Λέω να πάω εκεί. Να τον αγγίξω με το χέρι μου.

Είμαι από τη φύση μου φτιαγμένος να παραξενεύομαι.

Ποιος είναι τούτος που αναλίσκείται περήφανος;

Το σώμα του το ανθρώπινο δεν τον πονά;

Η χώρα εδώ είναι σκοτεινή. Και δύσκολη. Φοβάμαι.

Ξένη φωτιά μην την ανακατεύεις, μου είπαν.

Όμως εκείνος καίγονταν μονάχος. Καταμόναχος.

Κι όσο αφανίζονταν τόσο άστραφτε το πρόσωπο.

Γινόταν ήλιος.

Στην εποχή μας όπως και σε περασμένες εποχές

άλλοι είναι μέσα στη φωτιά κι άλλοι χειροκροτούνε».

Ερωτήσεις

ΘΕΜΑ Α' - Ανάγνωση και κατανόηση του κειμένου

1^η Δραστηριότητα

Να εντοπίσετε τις ενότητες του ποιήματος και αποδώσετε με δικά σας λόγια το νόημα τους. (70-80 λέξεις) **Μονάδες 20**

ΘΕΜΑ Β' - Προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου

2^η Δραστηριότητα

Να εντοπίσετε τον χρόνο και την εναλλαγή των ρηματικών προσώπων. Τι επιτυγχάνει με αυτές τις επιλογές ο ποιητής; **Μονάδες 8**

3^η Δραστηριότητα

- ✓ Στη διπλανή εικόνα ποιο νομίζετε πως είναι το θέμα το οποίο επιδιώκει να θίξει;
- ✓ Ποιον τίτλο θα βάζατε;
- ✓ Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας σε μια παράγραφο 100 περίπου λέξεων. **(Μονάδες 7)**

ΘΕΜΑ Γ' - Ερμηνεία και παραγωγή λόγου

Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 100- 150 λέξεων περίπου το νόημα των παρακάτω στίχων:

«Η χώρα εδώ είναι σκοτεινή. Και δύσκολη. Φοβάμαι.

Ξένη φωτιά μην την ανακατεύεις, μου είπαν.» **(Μονάδες 20)**

